



Lietuvos piliečių nusiteikimas ginti šalį: pasitenkinimo gyvenimu ir lūkesčių gerovės valstybės atžvilgiu atspindys

Lithuanian Citizens' Willingness to Defend the Country: A Reflection of Life Satisfaction and Expectations of the Welfare State

Vida Česnuitytė

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija

Viena iš svarbiausių gerovės valstybės funkcijų – užtikrinti piliečiams socialiai priimtinas gyvenimo sąlygas. Teigiamus tokio uždavinio įgyvendinimo rezultatus, kaip taisyklė, atskleidžia piliečių lojalumas savo valstybei, pasitikėjimas ją bei pasirengimas ginti savo šalį nuo išorės grėsmių. O valstybės teikiama apsauga, neužtikrinanti laukiamo gerovės standarto, suponuoja piliečių abejingumą ar net priešišumą valstybei. Šiuo atveju nusiteikimas ginti šalį neišnyksta, tačiau gali įgyti kitas negu pirmuoju atveju formas. Pranešimu siekiama pristatyti nuolatinę pirminę privalomąją karo tarnybą atliekančių karių apklausos naujausius radinius apie jų nusiteikimą ginti šalį, priklausomai nuo pasitenkinimo savo gyvenimu šiandieninėje Lietuvoje bei požiūrio, kas pirmiausia turėtų pasirūpinti gerove – patys žmonės ar valstybė.

Tyrimas grindžiamas empiriniais duomenimis, kurie buvo surinkti, įgyvendinant Krašto apsaugos ministerijos finansuojamą mokslo tiriamąjį darbą „Sociologiniai Lietuvos kariuomenės raidos besikeičiančioje tarptautinio saugumo aplinkoje tyrimai“. Iš viso 2019 m. gruodžio mėn. buvo apklausti 2259 Lietuvos kariuomenėje tarnaujantys jaunuoliai. Tyrimas atskleidžia, kad su pasitenkinimu gyvenimu bei požiūriu į tai, kas atsakingas už gyventojų gerovės kūrimą, susijęs bendras tarnybos sąlygų vertinimas. O pasiryžimas likti profesinėje karo tarnyboje siejasi ne tiek su siekiu daryti karjerą, noru tarnauti kariuomenėje, galimybe nuolat tobulėti ar kitais veiksniais, kiek su asmens siekiu gero darbo užmokesčio ir teikiamų socialinių garantijų tikėtinumu. Tyrimo duomenimis, tikintys, kad patys žmonės, o ne valstybė turėtų rūpintis gerovės kūrimu, turi didesnę ratą artimųjų (šėimos nariai, draugai, kt.), kurie eitų ginti Lietuvą grėsmės akivaizdoje. Apibendrinant galima pastebėti, šiandieninės Lietuvos jaunimo tarpe ryškėja individualistinės nuostatos tiek savo ir šėimos gerovės standarto kūrimo, tiek nusiteikimo ginti šalį atžvilgiu.